

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHAJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.

Dobij se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csersöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Marija, za Bogom vse naše si ti.

Dva Marijiniva goda te dneve obhajamo. Na Malomešo svetimo rojstvo Marijino, na Imemarije pa, kak že sam naslov goda naznani, svetek Marijinoga imena, to je tisti dogodek, ka je jedina hčerka sv. Ioahima i sv. Ane zvana za Marijo. Oba svetka sta radost za bogoljubno dušo. Kak ne bi, ve duša pobožna Boga išče. To iskanje je tak dužna lastnost pobožnosti, ka té ne ga tam, kje se Bog po njej ne išče. Bog je pa najčistejši i najlepši i najponiznejši i najkrotkejši; duša pobožna toga Boga išče. Stopi na pot, po šteroj grata den od dneva čistejša, lepša, poniznejša i krotkejša. To je iskanje Boga. Ali ne pozabimo, ka je v Bogi vse neskončno, to je nema konca; milijon let, stotrilijon kilometrov je proti božoj neskončnosti menjše, kak najdrobnejši prašek na rožnom listki. Zato je pa potrebno duši Boga iskajočoj meti toti najpopolnejši vzor (minto), ali itak sebi spodobnoga, končnoga, po šterom se ravnati more, naj Boga najde. Te zgled je Marija. Na Malomešo i Imemarije stopi té zgled pred svet. Narodi se tisto človeče bitje, štero pripela vsako dobrovolo imajoče človeče stvarjenje k neskončnomi Bogi i tomi bitje je ime: Marija. To je zdajšnjega dvojega svetka pomen.

Po Mariji k Jezušu, ki je večni Bog. Drüge poti nega. Moj Bog, kak je svet slepi. Od Radgone do Sobote je tista pot, štera od Sobote do Radgone. To nači ne more biti. Vsaka razmi to i da valati. Pri zveličanji duše pa ne verjejo ljudje po zapelávanji hüdoga duha spodobne pravice. To spoznajo, ka je Jezus k Mariji prišo, to pa že ne, ka bi ona k njemi tudi šla. Ka je z Sobote mogoče v Radgono priti spoznajo, z Radgone v Soboto pa nej; to je vera onih, ki Mariji neščo vo-

ščiti te moči, ka bi ona vlekla duše k Jezušu.

Slepe duše! Toga največksega, najsvetejšega je mogla k sebi potegniti, ka je postao njeni sin, njeni podložnik, nas slabe, grešnike bi pa nej mogla k sebi vleči i po sebi k Jezušu? Predramimo se vendar i spoznajmo moč Marijino, štera je zmožna vse duše k sebi pripelati, kajti si je vseh duš pastíra i gospoda zveličitela osvojila za vekomaj.

Tidva svetka stopi Marija pred svet. Gda se narodi je svetejša, kak vsi nešteti milijoni vseh deveterih angelskih korov; greh izviren se je nej dotekno njene duše, šatan je děla nej meo v njej, morje svetosti obda to malo dete; zato pa dobi ime: *Marija*, kaj pomeni gospo. Gospa, zapovednica je ona, kraljica vsega ostvarstva ar je življenje dala krali vsega vstovrnjenjá! O' fundament našega trdnoga vüpanjá. Nébe i zemlje gospa je Marija, največke kraljice rojstni i imenden obhajamo zdaj, bi dvojili, ka ne bi prišli po njej k Jezušu, koga iščemo? O posluhните, posluhните dvojlive duše navuk Matercerkvi, šteroga dovoli vervati: *niedna duša se ne zveliča zvün po njej.* V imeni vseh očakov Matercerkvi nam naznanja od njé sv. Bernard: „*Koga ščeš, zveličaš; od koga pa svoj obraz obrneš, se pogübi.*“ (Ps. Virg.) Zveličara po njej mamó, zato zveličanje tudi samo po njej moremo dobiti, zato ka zveličanje zveličar deli, kak stüdenec vodo. Če je stüdenec njeni z vretinov vred, je sama vretina jeli tudi njena? Kak dugo te se zato še protipostávljali o posvetni ljudje i Marijo zametavali, preklinjali? Obrnite se, povrnite se, pokleknite dol pred malo dete Marijo, i jo pozdravite kak začetek svojega zveličanja, kak tisto pot, štera se tidva svétka odpira i po šteroj jedino je mogoče k Bogi priti.

Bojna.

Poročali smo dnes tjedem, da nam je Romanija boj napovedala. Za zrok pravi to, ka smo mi kre njenih mej dosta vojske držali i ka je vogrska vlada nikši pravic ne dala Romanom domačim. Oboje je laž. Mi smo vojsko mogli meti kre mej, ar se je ona vsikdar pripravljala na boj proti nam za volo obrambe; domači Romani pa ka so vse meli svedoči dr. Siegescu Jožef profesor na vseučelišči, rojen Roman, v Budapešti, šteri trdi, ka Romanom vogrskim ne trebe odsloboditve od jarma vogrskoga, ar so v te jarem ne bili vpreženi, meli so naime 4 lastne puškepe 1600 far, 1900 podrüznic i 1900 dühovnikov. To katoličanci. Pravoslavni Romani so pa meli 3 puškepike, 1900 far, 760 podrüznic i 2300 dühovnikov. Oboje so se sami ravnali se ve, da v romanskom jeziki. — Semenišč majo 6, učiteljišč 4, 4 višje gimnazije, 1 podgimnazijo, 1 podrealco, 1 višjo trgovinsko šolo, 9 internatov za dečke, 4 mestjanske šole za dekle z zavodom, 1 šolo za poduk domačega gospodarstva. V vseh teh šolah je podučni jezik romanski. Ljudskih šol z romanskim podučnim jezikom majo 3200, vučitelov 3140. — Skoro vsaka ves ma romansko pevsko družbo, do 70 drügh drüzb za izobražbo ljudstva; majo 170 posojilnic, več kak v celoj Romaniji, 53 zdruge, 2 gospodarskivi družbi, 17 obrtnih i trgovinskih, 27 za sprevođe itd. Je to ne zadosta jasno posvedočilo, da so meli Romani na Vogrskom vse pravice? Mi vogrski Slovenci smo že pred sv. Štefanom kralom tü prebivali, nikdar ne proti domovini zagrešili, kak vnogi 100 jezeri Romani od 1848-ga leta naprej, čeravno dnes dén niti niedne slovenske šole nemamo, niti drügh pravic kak Romani. Pa li smo verni ostali i tudi ostanemo. Na fundamenti

vernosti bomo pa po dokončanom boji prosili pomoč za naš materni jezik, pa ostanemo vsikdar zvesti podaniki naše države kak smo bili i kak biti vsikdar tudi želemo i mo se borili proti novomi sovražniki ze vse moči. Ljubi Slovenci, združite se v molitvi, vsaki den naj kipi vaša mila prošnja pred svetoga našega krala Štefana, ár je njegov i naš dom v velikoj nevarnosti.

Poročila z bojišč so sledeča:

Romansko bojišče. Romansko bojno napoved je že v prečnjeki stolnom zaprto meo poslanik romanski, kda je našima vladama zmirom obetao, ka ne de proti nam šla Romanija, nego z nami. To isto je povedao sam krao Ferdinand našemi i nemškomi poslaniki v Bukaresti. Pa vendar je vse sleparija bila. Čas je samo šče vleči. Zato je z bojnov napovedjov, štero je večer ob 11 vuri naznana, včasi tudi začeo napadati *Erdély* na 600 kilometrov dugoj bojuj črti. Naši se ve, da tak duge linije ne morejo držati, zato so si kračišo napravili i ob meji prece veliki del spraznili. Tak je prišlo več mest Romanom v roke, kak *Csikszeređa, Kézdivásárhely, Brassó, Petrozsény*, v šterom zadnjem mesti mamó rúde za kopanje premoga ali kamenoga vogelja. Celo *Háromszék* županijo smo spraznili. — Romanska vojska má dobro topničarstvo, stoji približno iz 1 milijon ljudi, ali za naskoke (šturm, roham) so premehki Romani. Trdnjave ma samo 4, velikih vojnih ladj nikaj, samo ništerne menjše za Donava. — Ruska vojska ide skoz Romanije proti Bolgariji. Radi bi prišli do pristanišča *Rusčuka*. — Kda so Romani prišli v Petrozsény, so rúdnarje rojeni naši Romani bili ti prvi, ki so napadnoli sovražnika iz Romanije. Vnogi Romani so pa odbežali iz pred njih. Vse to veselo svedoči, da so mnogi Romani naši dobri državljani, čeravno so ništerni nezvesti pobegnoli z Vogrskoga v Romanijo i hujskali na boj proti nam. — Bolgarija i Türčija sta Romaniji boj napovedale. — *Nagyszeben* i *Sepsiszentgyörgy* smo pústili Romanom, pri *Herkuleskih* toplicah je odbili, pri *Oršovi* kre Donave se pa malo nazaj potegnoli.

Rusko bojišče. Pri *Korytnici* v Voliniji smo Ruse premagali. 2000 jih je mrtvih, 1100 pa vlovlenih. — Kre Galicije so se Rusi približali v nikih 3—4 kilometrov dužini vogrskoj meji.

Türsko bojišče. V Kaukazi so Rusi premagani. 5000 jih je vlovljenih i mnogo strliva zaplenjenoga.

Na drugih bojiščah ne bilo posebne spremembe.

Dom i svet.

Grčko. Kralj je svojo čast prekdao svojemi sini. — *Dusmanis*, dozdajšnji vrhovni poveljnik grčke vojske je odpravljen. On je z nami držao i za mir bio. Jasno kaže te dogodek, da se Grčija tudi na boj nagiba proti nam. Uspehi Bolgarov, ki so na grčka tla stopili, odtirali vojsko sovražno z Macedonije daleč, je nevoščtenost porodila v Romaniji i kak se vidi tudi v Grčiji. Bojijo se velike Bolgarije.

Nemčija. Za vrhovnoga poveljnika cele nemške vojske je imenüvan *Hindenburg* general. Dozdajšnji *Falkenhayn* je sam rad odstopo, i njega priporočo na to čast.

Odrédba naše vlade. Grah, grašček i lečo, kaj što odviš ma, sme do decembra 15-ga toga leta oddati v svojoj občini; v drugo mesto ne; če ne oda, more občinskomi poglavarstvi naznati, keliko njemi hodi više od domače potrebe. K leti do aug. 15-ga si sme vsaki teliko obdržati, keliko de potrebovao.

Bolgarija. Mro je bolgarske vojske vrhovni zapovednik *Jostoff*.

Anglija. 161 novih tovarn za narejüvanje strliva so gorpostavili. Tak zdaj 2212 fabrik dela strlivo na Angležkom. — Više dvamilijona ljudi je podpisalo prošnjo, naj se opojne pijače prepovejo za časa boja i ešče šest mescev po boji.

Naš alkohol zaplenjeni. Naš finančni minister je odredo, da se v vseh žganjarjah, štere dačo od žganja plačüjejo, zapleni ves alkohol, šteri se mesca septembra nažge.

Kak je nevaren alkohol. Iz nagyváradskoga sejnja je šo domo kmet *Kodó Pavel* iz *Várad Alpári*-ja. Med potjov je šo v krčmo, v šteroj se zišo z *Mudura* imenüvanim mladim človekom; te ga je dražo, ka ne more na edno dúško pollitra žganice spiti. Stavila sta se i *Kodó* je spio naednok pollitra žganice, zatém si pa nažgao. Ali v tom hipi je mrtev spadno dol z stolca. Čemer žganice ga je moro. — Vidite, zato se vojsküjemo proti žganici, ka dosta čemera ma v sebi, šteri morl dúšo i telo.

Iz pisem naših vojakov.

Tužno hrepenenje po slovenskom čtenji. Prečastiti Gospod i dúhovni Oča! Lepo Jih pozdravim i odpüščenje proseč roko küšnem. Bi Njim že dugo mogeo pisati, ali moja služba mi je nej dala prilóžnosti. Zdaj mam bole čas, zato se Njim malo potožim z mojega petdesetletnoga službovanja, štero je meni tak nepričakovano prišlo. Dužnosti vse lahko spunjavlem, nikaj mi je nej teško i vse, kaj je potrebno mam, ar sem z božnim i z malim tudi zadovolen; teškoga dela nemam; ka je teško bilo, je minolo. Samo edno mi je teško, vü-

zemska spoved, to me teži, da sam je nej mogeo opraviti. Stem me potolažijo moja deca, klerik, moj sin in tri hčeri, doma so mi obečali, da sv. obhajilo zame darüjejo. Moje gladne i žedne oči pa z cela vendar nišče ne more potolažiti, nega smilenja i pomoči za nje, se obračajo vedno semta. Potrte spadnejo na tla, ar so zgübile dobroto in sladek med, šteroga so vživale vedno v svojem življenji in njim je to, jako ljubleno bilo; *žejajo po zgüblenom dobrom slovenskom čtenje, štero njim je zmenjalo, žejajo „Novine“ i gladüjejo „Marijin List.“* To mantra moje oči, ar so vtom veselje mele. Znam, da mi je žena pošila, a jaz jih dobiti ne morem. V Karanšebeši je eden čte i ga prosim, naj mi je da na kratek čas i gda je vöprečtem je mi je nazaj povrnem. — „Vi mate dobre domače, — pravim — šteri se za vas skrbijo i vam tak hitro pošlejo *Novine*.“ V noči so prišle drugoči četovodja pravi, što zna slovenski, naj si je zeme. Tak sam ga mogeo prositi svoje, i nazaj njemi je dati, kak da bi njegove lastne bile. Mi se sploh sem-tam selimo. Bom g. plivanoša proso, či mo duže na ednom mesti, ka mi je pošlejo; ke bom njim že pisao. Z mojim sinom sva nej daleč narazno; piše mi večkrat i dnes me prosi „*Novine*“. Suzé me pobijejo, z srca bi njemi je rad dao, da si pa jaz sam zdihüjem za nje. Lepo jih prosim, naj njemi je pošlejo kak naj prle, njemi je bole trbe, kak menj. Naj jih blagoslovi Srce Jezušovo! (Vogrinčič Leopold, domobranec 18 dpp. širitel *Novin* na Cankovi.)

Kaj so njim „Novine“. *Novine* vsaki tjeden z *veselim srcom čtemo* mi slovenski dečki, ki smo že tü sedem mescev. Komaj je čakamo od tjedna do tjedna. To nas najbolje veseli, ka lahko po našem maternom jeziki čtemo. — V Rusiji smo, kje čütimo pomoči obrambo Bl. D. Marije. Najbole pa želemo pokoj po dokončanoj vojni. Zato se pa obrnemo do vas domačih z tov prošnjov: Prosite, prosite Dev. Marijo, naj nam sprosi od božega Sinü blaženi mir. (Vidonja Bela, domobranec 31. pp.)

* * *

— „*Novinam*“ se jako veselim, zato ka *me spominajo slovenskoga kraja*, od šteroga sem že tak dugo ločen. Na vüzem sem jako tužen bio, zato ka sem si misio na dom, kje si vnoga duša lahko na Boga misli, njemi slüži, si nebo spravlja, jaz pa sem mogo v lesi prebivati, se z neprijatelom boriti, šteri je od navadne z vekšov burjavov vderao na nas, ali odbili smo ga. Kós Matjaš z Petanec, domobr. 31. pp.)

Pismo na bojišče.

Dober Bog je po poroki pitao Izraelce : kak dugo bi vas še bio? Od pete do temena ste ranjeni i ves püstina vam je cela dežela, morem vas bole vdariti? Pa vdaro jih je, kda jih je odpelao po sovražniki iz domačije v tjujo deželo, med tjuje ljúdstvo, kje so v posmeh in zavrženje postali tem. Z tem bičom je mahno Bog zdaj túdi po sveti i milijoni so postali siromačeki, iz šterih se vsaka smet norčariti sme. Svoj dom so mogli zapústiti, ali ga zdaj zapúščajo povrči so mogli vse, kaj njim je drago pa milo bilo i se odseliti hlačni in nagi, ne da bi znali od svojih domačih edno reč kam so razzišli v neznane krajine. . . potniki ubogi, pomilúvanja vredni begurci. Vi dragi vojaki je srečavate, vi vidite njihove tužne oči, vi čútite ž njimi, vi jočete ž njimi pa mislite bojazljivo na svoj dom, svojo rodbino : o če do ti moji dragi túdi tak mogli bežati. . . Vse je mogoče, odgovorim. Ali naj se njim smilena srca odprejo, če bi mogli kda pobegnoti, smilenost moro zdaj si v svoje posejati. Zato pa pomilújte begunce, z šterim v doliko pridete, privoščite njim dobro reč, lepo je branite, molite za nje pa pišite domo vašim domačim, naj odprejo svoja srca pred njimi, ka zadobijo oni túdi smilenost. Te žalosten prizor, kda se za stojezerimi zapirajo lastni domovi i se njim dava potniška palica v roke je pali zrok poleg navuka matere cerkve ka se more dosta moliti.

Navuk od jetike.

(Po spisi našega ministrstva za znotraj.)
Jetika je nalezljiva bolezen. To je lazi na drugoga, zgrabi se drugoga. Vzrokúje te beteg mala gobica, štera ma edne polčice podobo pa je tak mala, da se samo skoz povekševalnoga glaža da viditi. Če se ta goba v človečem telú zaplúdi, odroma z mesta zleženja v drugo i vniči kotrigo, organ, šteri je potreben za obdržanje žitka. Kak prosena kaša veliki púščajci nastanejo v tistom deli tela, kje se te gobe naselijo, šteri se latinski *tuberculum* zovejo. Od tod shaja celoga beteg a ime : *tuberculosis*, ali jetika po slovenskom. Vništernih krajih se túdi pravi súhi kašel. Te beteg najraj napadne pljúča, zato takši betežnik kašla, krv pljúje v noči ma vrcčino, se dolsúši i v najlepših letah prejde z sveta. Če se po te gobe v kosti spravijo, telo tam otečé i zača na 2—3 vreke teči dostakrat več let. Pri deci se na šinjeki začinja te beteg, na šterom nastanejo otekline i začajo se cediti. Na Vogrskom 70 jezér ljudi vmerje vsako leto na tom betegi, brezračuna jih pa postane delanezmožni. Potrebno je zato, naj pazimo, ka nas ne dobi te beteg. (Dale.)

Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: *Kainc* Ferenc z G. Sinika v Rusiji, *Bédek* z Boreče, *Škaper* Štefan 18. domobr. z G. Sinika, 45 let star; spadno v Voliniji; povrgo dovico i dete; *Császár* Štefan z Čöpinec, 18. domobr. spadno v Volijini, povrgo ženo i troje dece; *Kelenc* Martin z Gornje Bistrice že l. 1915. sept. 8-ga; *Bedič* Karol z Dolenec, pešak 83. pp. aug. 19-ga; junaški Slovenec, lastnik bronaste svetinje, ki bi zdaj postao poddesetnik, kak z sočúttjom naznanja njegov četovodja *Roth* Ludvik; *Jancarič* Jožef z Noršinec aug, 18-ga. Streljen je v glavo, kak naznanja njegov pajdaš, *Láposy* Alojz z Kroga. Kak je živo, tak je vmro; bio je pobožen, vrli mladenec, radost svoje matere; zadnja reč njemi je bila: Srce Jezusovo pomagaj mi. Z njim vred sta spadnola túdi pajdaša *Mekiš* Imri od Sv. Jürja i *Úlen* z Martjanec vsi iz 6. ulan. polka. Bodi njim vsem smileno Jezusovo Srce. — **Ranjeni so:** *Horvat* Štefan z Hotize, *Jaklin* Štefan z V. Polane — naznano *Jaklin* Jožef 48. pp. z V. Polane; — *Sajt* Jožef, poddesetnik z Večeslavec v roko i v nogo; *Kúhar* Mikloš z Püconec v roko i rebro, *Gomboc* Leopold v nogo, vsi iz 83. pp. kak naznanja *Roth* Ludovik četovodja. Aug. 21-ga so tei ranjeni. — **Vlavljen je:** *Žalig* Štefan, z M. Polane, *Solar* Štefan četovodja z Nedelice, *Hozjan* Jožef z V. Polane, *Sobočan* Štefan poddesetnik od Lipe, *Rajtar* z Črensovec i *Šarjaš* z Trnja. Glas je od vseh teh poslao že z Rusije *Hozjan* Jožef z V. Polane. Slúžili so v 48. pp. zgrabljeni so aug. 11-ga.

Slovenci stavili Ruse. *Roth* Ludovik četovodja 83. pp. naznanja: Aug. 21-ga smo strašno veliko bitko meli. Petnajsetkrat nas je Rus napadno. Kda je dvanajseta rojna linija prikupila proti nam, se njemi posrečilo predreti našo linijo i za hrbet nam priti. V toj nevarnosti naša tretja stotnija skoči iz svojih jarkov, se vrže na Ruse, 253 jih vlovi, druge pa osmrti.

Griža se širi po Goričkom. Te nevaren beteg ne milúje ne staroga, ne mladoga. V Poznanovcih je edna ženska že túdi mrla od nje. — Varvajmo se prehlajenja i nezdrave hrane; nezreloga sada ne vživajmo.

Dragi prašič. *Horvat* Stefan, lipljanski krčmar je v Koti za 1800 koron küpo ednoga prašička. Stvar je brž tak lepa, ka je vredna té cene.

Vojaki za družbo Marijine z Radosti se glasijo iz bojišč i bolnišnic. Zaistino veseli glas. Vidi se, ka tisti, ki so pred vratami večnosti, ne gledajo na žganico, nego na rešenje dúš. Domači moški, ravnajte se po njih.

Odlikovanje. *Horváth* Julius, podnotariuš tišinski je dobo višjo priznanje od ap. kral. veličanstva i je postao nadporočnik.

Begunci z Erdély-skoga na jezere prihajajo v železno i zalavsko županijo, kje se túdi naselijo. Zročimo je v vašo smilenost, dragi Slovenci.

Ogenj. V *Lentibi* je 7 hiš, 8 parm, oslice, gospodarske priprave i troje goved zgorelo. Zrok ogaja je neznan.

Merično za ječmen se je pomenjšalo na 4%, namesto 10% v železnoj županiji, kda se ječmen samo na kžšo mele.

Tolvajija. Odnešen je biciklin 140 k. vreden v Trnji iz štale pri Peterec Štefani. V Črensovci pa mrtva svinja iz kleti pri Törnár Matjaši.

Odlikovan je *Buzetty* Štefan, desetnik 3 dpp. z Bakovec z srebrnov svetinjov drugoga razreda.

Zgorelo je v Petrovom Selú v krajini Kórmenda 24 hiš i mnogo gospodarskoga poslopja; — v Mürskom Središči je zgorela oslica trgovca *Mayer* Jakoba; v Kizdoblani je zgorela hiša *Zrim* Stefana. Iz goreče hiše je rešo *Zrimovo* punico *Strommer* Jožef, zgorelo je pa v njej triletno dete *Zrimovo*.

Spadnólo je v vroči paradeis štiri leta staro dete pri hiši *Polgár* Jožefa, pažitela na jüžnoj železnici. Dete se je tak poparilo, da je naskori potem vmrlo.

Iz kol je spadno *Horvat* Ignac na Kapci, kda je seno pelao. Spadaj je tak nesrečen bio, ka je *Horvat* na mesti mrtev postao.

Zahvala. „Posređovalnica za primorske begunce“ se toplo zahvali v pismu posebnom pa túdi v dnevniku v Slovenci za vse dare vogrskih Slovincov za primorske begunce. — V svojem imeni se túdi srčno zahvalim črensovskim, dolnjelendavskim, beltinskim, tórniskim i sobočkim farnikom, ki so ali v obleki ali v penezi dar ponúdili tem stiskaním sirotám. Dari se pošilajo na: *Posređovalnica primorskih beguncev. Ljubljana, Dunajska cesta 28. I. Krajna.*

Pozdrav pošilajo: domobranci 20. dpp. iz Wygode pri Dolini z Galicije, se zahvalijo na M. Listi in Novinah, spoznajo, ka jih to čtetje jako veseli pa pošlejo 14 k. 50 fil. podpore: *Kavas* Balaž z Beltinec, *Horvat* Janoš z Nedelice, *Györköš* Janoš z M. Polane, *Karika* Ferenc z Tórníšča, *Horvat* Matjaš z Žižkov, *Hozjan* Narko z M. Polane vsaki 1 k., *Hozjan* Jožef topničar z Brezovice 6 k., *Žličar* Aleš z Veščice, *Geder* Alojz z Gančan, *Kerec* Ivan z Hotize, *Škafar* Ferenc z Robadja, *Mertik* Ivan z V. Polane vsaki 50 fil.; *Plej* Martin, telegrafist z Ivanec, vsem Slovincóm; je opomina, naj Novine od

kraja do konca prečtejo, tam najdo vse notri, kaj se godi na bojišči; prednje pa naj ne ogovarjajo, ka ne vejo dobro vojske voditi, nego naj mislijo na slaboga Davida, ki je z srečov obladao močno oboroženoga Goliata, ar je z božov pomočjov šo proti njemi; če mi tudi spunimo 4. zapoved, pa mo verna deca G. Boga pa Bl. D. Marije, tudi nas poslühno bo Bog pa zmago dao. Pobolšanje žitka, to je to prvo; Franc Jozef, pesak 53. pp. z Gornjebistrice; žele ražsirjenje Novinam i Marijinomi Listi; naznanja, da so v Galiciji vse podreto najšli potom, ka so se milo poslovili od žene, dece, ka njim granati i srpneli po zraki ječijo, a oni se vendar toga nič ne bojijo, pripravni so v mreti za dom i Krala. Vogrskim možom naj da Bog zmir poštenje, žele ob konci pozdrava; Šostarec Štefan, poddesetnik 83. pp. z Krajne svojoj ženi, šteroj naznanja, ka čeravno jihva je ta bojna razdelila, vendar je popolna ostala njidva zakonska ljübezen; jo prosi naj se moli z tremi sinki i dvema hčerkama k Dev. Mariji, ka bi ga pripelala srečno nazaj; nadale brati, sestri i staroj materi.

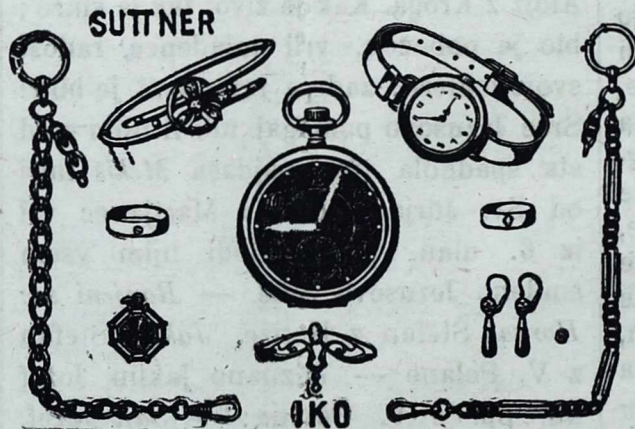
Na podporo Marijinega Lista i Novin so darivali: z Srednje-Bistrice: Štinec Jožef 2 kor., Kleidermann Štefan 50 fil., Mlinarič Ana 1 kor., Tratnjek Marka žena 1 kor., Markoja Jožef 60 fil., Cigan Martin 1 kor., Bohac Štefana žena 1 kor., Bohac Ivana žena 2 kor., Kleidermann Martina žena 1 kor., Krampač Štefan 40 fil., Mesarič Martin 20 fil., Vučko Štefan 80 fil., Kuzma Pavla žena 1 kor., Lebar Jožefa žena 1 kor., Vučko Anton 1 kor., Balažič Matjaš 2 kor., Cigan Enfemia 40 fil., Horvat Stefan 20 fil., Bohac Roza 2 kor., Cigan Jožefa dovica 40 fil., Cigan Martin 24 fil., Vagner Karol 1 kor., Vagner Treza 70 fil., Tibaut Stefan 60 fil., Vučko Martina žena 1 kor., Lehko Treza 1 kor., Lebar Bara 20 fil., Vučko Jožefa dovica 10 fil., Kramar Martin 40 fil., Copot Jožefa žena 1 kor., Hozjan Ivana žena 60 fil., Copot Jožefa deca 1 kor., Gabor Jožefa žena 50 fil., Gabor Treza 1 kor., Trninovec Treza 60 fil., Horvat Treza 30 fil., Sopočan Martina žena 30 fil., Sobočan Magda 30 f., Kohek Verona 40 fil., Ivko Jožef 80 fil., Vučko Andraš 1 k., Donko Marko 50 fil., Kreslin Martin 60 f., Vučko Ana 20 fil., Vučko Stefana dovica 2 kor., Sarjaš Jožef 60 fil., Sarjaš Jelena 1 kor. 60 fil., Kolarič Ivan 1 kor., Gabor Mihal 40 fil., Kelenc Ana 2 kor., Horvat Jelena 1 kor., Balažič Martina žena 60 fil., Kustec Maria 20 fil., Hren Ana 2 kor., Vučko Martin 2 kor., Lebar Stefan 60 fil., Tibaut Treza 40 fil., Tkalec Verona 50 fil., Kustec Ana 40 fil., Cigan Maria 1 kor., Šerbič Maria 2 kor., Cigan Treza 1 kor., Cigan Verona 1 kor., Kustec Marko 1 kor., Hren Ivan 26 fil.

Lepo pa plementiv zjediniti bi moglo biti vsigdar naše prizadevanje. Tak bi vsaki naš čtevec na prijeten način lejko pridobo med svojimi znanci vnaogo mjačno dušo, ka bi se bole poverske misli. Mesto toga, ka pri krsti, pri godovni, pri svatovčini pa pri drugih pri-

likaj darüjejo nevalane ali pa malovredne dare, bi mogli naši čtevci zebati za dare takše predmete, šteri poleg svoje lepe, umtniške pa razveselive oblike obüdijo tudi spomin na zvišenost naše vere, pa ga obdržijo živoga v tistih, kem so se dari podelili. Takši dobrodojšli dari so napriliko cecva, škapuleri, verižice okoli šinjeka z krišecom, čisla, vöre z raspetjom pa drügi zlata pa srebrna darila, štera so lepo izdelaea pa poleg toga majo jako nisko ceno, kak se to vidi z cenika, šteroga poš'e zobstom pa po,tnine prosto na dobrom glasi stoječka krššanska razpošiljalnice H. Suttner. Ljubljana štev. 945.

≡ V NOČNOJ TEMI ≡

ali v tmčnik prostorih vsikdar lahko vidimo keliko je vüra, ne da bi nam trebelo vsigati svečo ali vžigalice če imamo zanesljivo Radium vüro v žopi. Kúpimo pa jedino samo Suttnerovo Radium vüro, zato ka te trajno svetijo in se v tem ne dajo primerjati s slabimi kenkurečnimi svetečimi vürami, šterih sveteča fosforna masa v kratkom pobleđi. * * * * *

Št. 600. Fina prava nikel remontoar vüra, ide v kamenji s prima svetečim radium kazalnikom in kazalecma točno vrejema	8.40 K
St. 1280. Radium büd. sveteča v noči	9.70 "
" 1279. Moderna radium vüra stoječa	18.— "
" 712. „IKO“ nikel an. vüra 15 rubišov	14.— "
" 735. Srebrna cil. rem. vüra 15 rubinov	13.— "
" 422. Niklna verižica K 1.75, duga	1.— "
" 1450. Pakfong verižica, trajno lepa	2.80 "
" 813. Srebrna vüra za gospe z zlat, obročom	12.— "
" 817. Srebrna vüra za gospe dva zokrova	13.— "
" 1548. Srebrna narokvica s tula vürov	25.— "
" 1149. Srebrna broška	1.50 "
" 1673. Srebrni vühani	—90 "
" 1675. Srebrni vühani	1.30 "
" 1627. Vühani zlato na srebri	3.40 "
" 1113. Vühani zlato na srebri, bolša kakovost	5.50 "
" 979. Srebrni privesek masiven	2.— "
" 410. Nikel anker Roskopf vüra	4.10 "
" 1203. Dabra büdilka	3.50 "

- Krasen cenik zastonj in franko. -

Razpošiljatelj po povzetji ali če se posljejo penezi naprej. Kaj se ne vidi, se izmeni.

Vsaka vüra je najtočneje repasirana, namazana in se zapira brezprašno.

Lastva tovarna vüro v Svici.

H. Suttner samo v **Ljubljana št. 945.**
Ne je podružnica! Krččanska svetovna razpošiljalnica. Ne je podružnica!
Lastva precizna znamka „IKO“ svetovnaznana.

Pošta.

Hajdinjak Treza. Bakovci Penezi za meše so odposlani. **Ošljaj Stefana domači. Filovci.** Od 22 let staroga v Filovcih rojenoga Ošljaj Stefana, ki je v 20. dpp. služo i je vlovljen 1914. leta dec. 25-ga, je to glas prišo, ka se zdrav nahaja v Astrachani.

Sakovič Ivan. Zankovec. Tisto pismo pošlite sem, štero naznanja, ka je Porédoš mrtev. Potem bom vam znao odgovoriti, je glas zanesljiv, ali pa ne.

Völgvi Stefana žena Čoutiba. Vaš mož je zdaj julija 28-ga spravljen iz novogradiške bolnišnice v Lipik v toplice.

Veliko izbore vür, verižic, prstanov, zlatonive in srebrnine najdete

v velikom ilustriranom ceniki

šteroga lahko vsakši po dopisnici zastonj in postnine prosto prosi!

" 1265. Demant za rezanje steklo	5.50 "
" 1264. Demant za močnejša steklo (glaž)	8.50 "
" 1316. Lepa vüra na nihalo (minoto)	10.50 "
" 1360. Lepa stenska vüra	4.80 "
" 1371. Vüra kukavica, vsake pol vüre ali vsako vüro kuka	9.75 "
" 1381. Kühinjnska vüra ide 8 dni	7.25 "
" 1223. Letna vüra ide 400 dni	34.— "
" 1318. Moderna vüro z nihalom (minotov)	17.40 "
" 83. Doublé zlata verižica, jako lepa	7.50 "
" 96. Doublé zlata neričica moderna	7.— "
" 89. Doublé zlata vüra	5.90 "
" 115. Doublé zlati lanc za okoli šinjeka	2.35 "
" 328. Doublé zlata narokvica	2.70 "
" 1142. Srebrna broška	2.50 "

Jezere priznalnic kak sledeča:

Za brezplačno popravilo lepo hvala. Na Vaše sporočilo, ka mi vlaganje nevoga kamna ne bote računali, ker pripišujek izpad kamna napaki v prstani, sam bila jako iznenadjena. Za za povračilo Vam odgovorim z novini naročbami in boležim z odlečnim spoštovanjom zahvaljüjoča se Marija Vaniek, Zagreb, Gajeva ulica 40.

Zlata vüra brezplačno,
bliže v ceniki!